

Wymagania egzaminów kwalifikacyjnych do klas wyższych niż pierwsza Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia

Praktyczny egzamin z instrumentu głównego:

Przed przystąpieniem do egzaminu kwalifikacyjnego kandydat przedkłada komisji w formie pisemnej przygotowany repertuar – należy uwzględnić:

- imię i nazwisko kandydata,
- imię i nazwisko kompozytora,
- tytuł utworu, tonację, opus, wykonywaną część w utworach cyklicznych.

Istnieje możliwość skorzystania z akompaniatora w Szkole. Prośbę o udział akompaniatora należy dołączyć do wniosku wraz z kserokopią nut. Dopuszcza się wykonanie utworów z własnym akompaniorem.

Podczas egzaminów z instrumentu (specjalność instrumentalistyka) i śpiewu (specjalność wokalistyka), oprócz przygotowanego programu będzie sprawdzana umiejętność czytania nut a vista oraz samodzielnej pracy z nutami (utwór do samodzielnego przygotowania).

AKORDEON

- **do kl. I PSM II st.** – etiuda, utwór dowolny lub cykliczny, utwór polifoniczny
- **do kl. II, III i IV PSM II st.** – etiuda, utwór polifoniczny, utwór cykliczny (przygotowany program powinien uwzględniać poziom klasy, do której kandydat aplikuje)
- **do kl. V i VI PSM II st.** – gamy, pasaże, kadencje, dwie etiudy, dwa utwory dowolne, utwór cykliczny, utwór polifoniczny (przygotowany program powinien uwzględniać poziom klasy, do której kandydat aplikuje)

Uwaga! Program powinien być wykonany z pamięci.

INSTRUMENTU DĘTE DREWNIANE I BLASZANE

- **do kl. I PSM II st.** – przygotowana dowolna para gam: majorowa i minorowa, etiuda, utwór dowolny lub cykliczny
- **do kl. II, III i IV PSM II st.** – przygotowana dowolna para gam: majorowa i minorowa, etiuda i utwór dowolny lub dwie części utworu cyklicznego zróżnicowane pod względem tempa i charakteru (gama oraz przygotowany program powinny uwzględniać poziom klasy, do której kandydat aplikuje)
- **do kl. V i VI PSM II st.** – przygotowana dowolna para gam: majorowa i minorowa, dwie zróżnicowane etiudy, utwór dowolny, utwór cykliczny (gama oraz przygotowany program powinny uwzględniać poziom klasy, do której kandydat aplikuje)

Uwaga! Utwory posiadające partię akompaniamentu należy wykonać z towarzyszeniem akompaniatora.

W klasach I-IV jeden utwór lub wybrana część utworu cyklicznego powinna być wykonana z pamięci. W kl. V-VI jeden utwór powinien być wykonany z pamięci.

PERKUSJA I INSTRUMENTY PERKUSYJNE

- **do kl. I PSM II st.** – werbel: ćwiczenie z użyciem techniki rudymen tarnej lub klasycznej, utwór dowolny wykonany techniką dwupałkową lub czteropałkową na wybranym instrumencie melodycznym (do wyboru: ksylofon, marimba lub wibrafon)
- **do kl. II, III i IV PSM II st.** – werbel: ćwiczenie z użyciem techniki rudymen tarnej lub klasycznej; ksylofon, marimba lub wibrafon (do wyboru): utwór z akompaniamentem i utwór wykonany techniką czteropałkową; kotły, zestaw perkusyjny lub multiperkusja: utwór dowolny (przygotowany program powinien uwzględniać poziom klasy, do której kandydat aplikuje)
- **do kl. V i VI PSM II st.** – werbel: ćwiczenie z użyciem techniki rudymen tarnej i ćwiczenie z użyciem techniki klasycznej; ksylofon, marimba lub wibrafon (do wyboru): dwa utwory z akompaniamentem i utwór wykonany techniką czteropałkową; kotły, zestaw perkusyjny lub multiperkusja: utwór dowolny (przygotowany program powinien uwzględniać poziom klasy, do której kandydat aplikuje)

Uwaga! Utwory posiadające partię akompaniamentu należy wykonać z towarzyszeniem akompaniatora. Program wykonywany na instrumentach melodycznych powinien być wykonany z pamięci.

ŚPIEW

- **do kl. I PSM II st.** – pieśń lub aria oraz utwór dowolny
- **do kl. II PSM II st.** – dowolne ćwiczenie (G. Concone lub N. Vaccai), aria starowłoska, aria klasyczna lub polska, pieśń artystyczna kompozytora polskiego lub zagranicznego
- **do kl. III i IV PSM II st.** – dowolne ćwiczenie (G. Concone lub N. Vaccai), aria starowłoska, aria klasyczna lub polska, dwie pieśni artystyczna kompozytora polskiego lub zagranicznego o zróżnicowanym charakterze

Uwaga! Z wyjątkiem ćwiczeń program powinien być wykonany z pamięci.

FORTEPIAN

- **do kl. I PSM II st.** – gama etiuda, forma klasyczna (I cz. sonaty lub sonatiny, rondo lub wariacje), utwór polifoniczny i utwór dowolny
- **do kl. II, III, IV, V i VI PSM II st.** – gama, etiuda, forma klasyczna (I cz. sonaty lub sonatiny, rondo lub wariacje), utwór polifoniczny i utwór dowolny (gama oraz przygotowany program powinny uwzględniać poziom klasy, do której kandydat aplikuje)

Uwaga! Program powinien być wykonany z pamięci.

ALTÓWKA

- **do kl. I PSM II st.** – gama dur przez trzy oktawy, pasaż, D⁷, dwudźwięki dowolne (współbrzmiać), etiuda, koncert cz. I lub II i III, a w przypadku Telemanna cz. I i II lub III i IV
- **do kl. II, III, IV, V i VI PSM II st.** – to co do kl. I PSM II st. + jedna część utworu solo: J. S. Bacha, G. Ph. Telemanna lub M. Regera (gama oraz przygotowany program powinny uwzględniać poziom klasy, do której kandydat aplikuje)

Uwaga! Utwory posiadające partię akompaniamentu należy wykonać z towarzyszeniem akompaniatora. Program powinien być wykonany z pamięci.

GITARA

- **do kl. I, II, III, IV, V i VI PSM II st.** – utwór dawny, etiuda obejmująca realizowane zagadnienia techniczne, forma klasyczna: część sonaty/sonatiny lub temat z wariacjami oraz utwór dowolny (przygotowany program powinien uwzględniać poziom klasy, do której kandydat aplikuje)

Uwaga! Program powinien być wykonany z pamięci.

HARFA

- **do kl. I PSM II st.** – etiuda, część sonatiny (lub suity lub concertino lub wariacje), utwór dawnych mistrzów i utwór dowolny
- **do kl. II PSM II st.** – dwie miniatury i utwór muzyki dawnej (lub w stylu muzyki dawnej np. B. Andres)
- **do kl. III PSM II st.** – etiuda, sonatina lub utwór muzyki dawnej (lub w stylu muzyki dawnej np. B. Andres) i utwór dowolny
- **do kl. IV PSM II st.** – etiuda, sonatina (lub część sonaty lub utwór muzyki dawnej lub wariacje) i utwór dowolny
- **do kl. V PSM II st.** – etiuda (lub utwór muzyki dawnej), sonata, suita (lub wariacje) i utwór dowolny (np. współczesny)
- **do kl. VI PSM II st.** – etiuda, utwór muzyki dawnej (lub sonata), koncert lub jego część (lub inny utwór z towarzyszeniem akompaniamentu) i utwór dowolny (np. współczesny)

Uwaga! Utwory posiadające partię akompaniamentu należy wykonać z towarzyszeniem akompaniatora. Program powinien być wykonany z pamięci.

KONTRABAS

- **do kl. I PSM II st.** – gama i pasaż w obrębie dwóch lub trzech oktaw, etiuda, koncert (lub sonata)
- **do kl. II PSM II st.** – gama i trójdźwięki w obrębie jednej lub dwóch, dwie etiudy o różnych problemach do V pozycji i utwór dowolny
- **do kl. III PSM II st.** – dwie etiudy do X pozycji o zróżnicowanych problemach, łatwa forma cykliczna i utwór dowolny
- **do kl. IV PSM II st.** – etiuda, dwie kontrastujące części sonaty i utwór dowolny
- **do kl. V PSM II st.** – etiuda, dwie kontrastujące części sonaty, jedna część koncertu i utwór dowolny
- **do kl. VI PSM II st.** – etiuda, dwie kontrastujące części sonaty, I lub II i II cz. koncertu i utwór dowolny

Uwaga! Utwory posiadające partię akompaniamentu należy wykonać z towarzyszeniem akompaniatora. Program powinien być wykonany z pamięci.

SKRZYPCE

- **do kl. I PSM II st.** – gama dur i moll (ze zmianą pozycji), po 3 lub 4 legato, pasaże (legato), dwudźwięki: tercje, seksty, oktawy (dur, wskazane jest wykonanie dwudźwięków w moll), etiuda problemowa (zalecana dwudźwiękowa), koncert (bez akompaniamentu) cz. I lub III
- **do kl. II, III PSM II st.** – gama dur i moll przez 3 oktawy po 3 legato, gama szybka (na jednym smyczku legato do góry i na jednym w dół), pasaże po 3 lub 9 legato, czterodźwięk septymowy po 4 legato, dwudźwięki: tercje, seksty, oktawy (dur – moll), prze dwie oktawy po 2 lub więcej legato, dwie etiudy lub kaprysy (w tym jeden dwudźwiękowy), jedna część z 12 Fantazji G. Ph. Telemanna (lub Sonat i Partit J. S. Bacha), cz. I lub III koncertu
- **do kl. IV PSM II st.** – to co do kl. III PSM II st. + decymy (dur) przez jedną oktawę (detachè lub legato), gama chromatyczna przez dwie oktawy (po 6 lub więcej legato)
- **do kl. V PSM II st.** – to co do kl. IV PSM II st. + czterodźwięk septymowy przez 3 oktawy po 12 legato
- **do kl. VI PSM II st.** – to co do kl. V PSM II st. + gama dur i moll przez 3 oktawy po 6 legato, pasaże po 9 legato, oktawy palcowane (dur) przez dwie oktawy (detachè lub legato), gama chromatyczna przez dwie oktawy (po 12 lub więcej legato),

Uwaga! Utwory posiadające partię akompaniamentu należy wykonać z towarzyszeniem akompaniatora. Program powinien być wykonany z pamięci.

WIOLONCZELA

- **do kl. I PSM II st.** – gama z pasażami D⁷, seksty w dwudźwiękach, etiuda, koncert (lub sonata)
- **do kl. II, III, IV, V i VI PSM II st.** – etiuda lub jedna z części suit na wiolonczelę solo J. S. Bacha, I lub II i III cz. koncertu i utwór dowolny (gama oraz przygotowany program powinny uwzględniać poziom klasy, do której kandydat aplikuje)

Uwaga! Utwory posiadające partię akompaniamentu należy wykonać z towarzyszeniem akompaniatora. Program powinien być wykonany z pamięci.

Pozostałe egzaminy wstępne do klasy pierwszej i kwalifikacyjne do klasy wyższej niż pierwsza:

- **egzamin ustny, pisemny lub mieszany z przedmiotów ogólnomuzycznych**
- **egzamin praktyczny z fortepianu obowiązkowego (dla kandydatów w specjalności instrumentalistyka na inne instrumenty niż fortepian)**
- **egzamin praktyczny z fortepianu dla wokalistów (dla kandydatów w specjalności wokalistyka)**
- **egzamin praktyczny z dykcji i recytacji (dla kandydatów w specjalności wokalistyka)**

UWAGA!!! Do poszczególnych klas obowiązują następujące egzaminy wstępne i kwalifikacyjne:

Specjalność instrumentalistyka

do kl. II PSM II st. – z kształcenia słuchu, zasad muzyki z elementami edycji nut oraz fortepianu obowiązkowego

do III PSM II st. – z kształcenia słuchu, zasad muzyki z elementami edycji nut, literatury muzycznej oraz fortepianu obowiązkowego

do IV PSM II st. – z kształcenia słuchu, zasad muzyki z elementami edycji nut, literatury muzycznej, historii muzyki, harmonii oraz fortepianu obowiązkowego

do V i VI PSM II st. – z kształcenia słuchu, zasad muzyki z elementami edycji nut, literatury muzycznej, historii muzyki, harmonii, form muzycznych oraz fortepianu obowiązkowego

Specjalność wokalistyka

do kl. II PSM II st. – z kształcenia słuchu, zasad muzyki z elementami edycji nut, historii muzyki oraz fortepianu dla wokalistów, dykcja i recytacja

do kl. III PSM II st. – z kształcenia słuchu, zasad muzyki z elementami edycji nut, historii muzyki, harmonii oraz fortepianu dla wokalistów, dykcja i recytacja

do kl. IV PSM II st. – z kształcenia słuchu, zasad muzyki z elementami edycji nut, historii muzyki, harmonii, form muzycznych oraz fortepianu dla wokalistów, dykcja i recytacja

ZASADY MUZYKI Z ELEMENTAMI EDYCJI NUT

- **do kl. II, III, IV, V i VI PSM II st. w specjalności instrumentalistyka oraz kl. II, III i IV PSM II st. w specjalności wokalistyka:** oktawy, przenośniki, klucze: wiolinowy, basowy, altowy i tenorowy, podział regularny i nieregularny wartości dwu- i trójdzielnej, przedłużanie wartości nut i pauz (kropka, łuk, fermata), rodzaje taktów, przedtakt, grupowanie wartości rytmicznych w taktach prostych i złożonych, ćwierćnutowych, ósemkowych i półnutowych, synkopa, polirytmia i polimetria, interwały: proste i złożone – rozmiary, symbole, przewroty, znaki chromatyczne, półton i cały ton diatoniczny i chromatyczny, enharmonia, konsonanse i dysonanse, rozwiązania dysonansów: 4<, 5>, 2<, 7>, gamy durowe i molowe w odmianach do 7 znaków przykluczowych i ich triada harmoniczna, pokrewieństwo gam: kwintowe, tercjowe, równomienne, trójdźwięki (durowy, molowy, zwiększony, zmniejszony) – postacie, układ i pozycja, D⁷ – budowa we wszystkich postaciach z rozwiązaniem na akord toniczny, D^{9(>)} – budowa bez przewrotu i rozwiązanie na akord toniczny, skale: pentatonika bezpółtonowa, skale średniowieczne: (dorycka, frygijska, lidyjska, miksolidyjska), skala góralska, skala cygańska, skala całotonowa, transpozycja skal, powstawanie i cechy dźwięku, ozdobniki, elementy dzieła muzycznego i oznaczenia interpretacyjne

LITERATURA MUZYCZNA

- **do kl. III, IV, V i VI w specjalności instrumentalistyka PSM II st.** – periodyzacja dziejów muzyki, podstawowe rodzaje i funkcje muzyki, ogólna charakterystyka elementów muzyki i elementów dzieła muzycznego, faktura i jej rodzaje, geneza i systematyka instrumentów muzycznych, historyczna zmienność instrumentarium – rodzaje obsady wykonawczej, partytura orkiestrowa, zapis instrumentalny, wokalny, symboliczny i nowoczesny, gatunek i forma w muzyce, styl muzyczny, typy kształtowania w muzyce, formy i gatunki muzyczne: sonata, koncert solowy, symfonia, oratorium, pasja, kantata, opera, balet operetka, musical, pieśń solowa i chóralna, muzyka ludowa – polskie tańce ludowe i narodowe, tańce obce, ogólne cechy muzyki w epokach: Starożytność, Średniowiecze, Renesans, Barok, Klasycyzm, Romantyzm, Muzyka XX wieku, muzyka współczesna

KSZTAŁCENIA SŁUCHU

- **do kl. II, III i IV PSM II st. w specjalności instrumentalistyka i wokalistyka** – to co do kl. I PSM II st. +: określanie, zapisywanie i odtwarzanie: interwały proste i złożone melodyczne i harmoniczne, trójdźwięki we wszystkich postaciach (+, o, > i <), D⁷, D^{9(9>)}, gamy dur i moll w odmianach do 7 znaków przykluczowych, skale poza systemem dur-moll (w tym w transpozycjach), struktury rytmiczne 1-gł. w taktach prostych i złożonych z grupami niemiaryowymi i synkopami, czytanie nut a vista i z przygotowaniem: 1-gł. przebiegi melodyczne tonalne w kluczu wiolinowym, basowym, altowym i tenorowym, zapisywanie i uzupełnianie: dyktanda melodyczno-rytmiczne 1- i 2-gł. tonalne oraz ze zboczeniami modulacyjnymi i modulujące, 1- i 2-gł. rytmiczne i harmoniczne oparte na funkcjach głównych i pobocznych, określanie w przebiegach muzycznych: podobieństw, różnic, rodzajów faktury, melodyki, harmoniki, zjawisk metrycznych, kadencji, progresji, obsady wykonawczej, korekta błędów: wysokościowych i rytmicznych we fragmentach muzycznych 1-gł., transpozycja: głosem i na instrumencie 1-gł. melodii tonalnych i z rozszerzoną tonalnością, improwizacja: 2-, 3-taktowych następników i poprzedników do podanych fragmentów melodyczno-rytmicznych (poszczególne zagadnienia powinny uwzględniać poziom klasy, do której kandydat aplikuje)
- **do kl. V i VI PSM II st. w specjalności instrumentalistyka** – to co do IV PSM II st. o wyższym stopniu trudności: określanie, zapisywanie i odtwarzanie: interwały w kontekście innych elementów muzycznych, czterodźwięki o⁷ i +^{7<}, nazwy literowe akordów bez powiązań funkcyjnych, zapisywanie i uzupełnianie: dyktanda harmoniczne z funkcjami wtrąconymi, improwizacja: 4-8-taktowe następniki i poprzedniki do podanych fragmentów melodyczno-rytmicznych

HARMONIA

- **do kl. IV PSM II st. w specjalności instrumentalistyka oraz do kl. III PSM II st. w specjalności wokalistyka** – łączenie ściśle swobodne trójdźwięków triady, D⁷ i D^{9(9>)} oraz ich rozwiązania – realizacja basso continuo, harmonizacja sopranu, zapis funkcyjny
- **do kl. V PSM II st. w specjalności instrumentalistyka oraz do kl. IV PSM II st. w specjalności wokalistyka** – to co do kl. IV PSM II st. w specjalności instrumentalistyka +: trójdźwięki na stopniach pobocznych, cztero-, pięcio- i sześciodźwięki (z dodaną sekstą, septymowe, nonowe) – rozwiązania i użycie w konstrukcji harmoniczej, zboczenie modulacyjne
- **do kl. VI PSM II st. w specjalności instrumentalistyka** – to co do kl. V PSM II st. w specjalności instrumentalistyka +: modulacje (diatoniczna, chromatyczna, enharmoniczna), systemy dźwiękowe w muzyce XX wieku (skale całotonowe, dwunastodźwiękowe, modalne, modi messiaenowskie, sonorystyka)

HISTORIA MUZYKI

W odniesieniu do poszczególnych epok wymagane zagadnienia to:: charakterystyka i periodyzacja okresu, ośrodki rozwoju muzyki, style muzyczne, techniki kompozytorskie, charakterystyczne dla różnych stylów historycznych, obsada i praktyka wykonawcza, reprezentatywne formy i gatunki muzyczne, charakterystyka i znaczenie twórczości wybranych kompozytorów (nazwiska podane w nawiasach)

- **do kl. IV PSM II st. w specjalności instrumentalistyka oraz do kl. II PSM II st. w specjalności wokalistyka** – Antyk (starożytna Grecja i Rzym, dramat muzyczny, ethos muzyki), Średniowiecze – chorał, msza, motet, organum, oficjum (Guillaume de Machaut), Renesans – pasja, psalm, madrygał, chanson, frottola (Josquin des Pres, Giovanni Pierluigi da Palestrina)
- **do kl. V PSM II st. w specjalności instrumentalistyka oraz do kl. III PSM II st. w specjalności wokalistyka** – to co do kl. IV PSM II st. w specjalności instrumentalistyka +: Barok – opera, oratorium, kantata, sonata, suita, fuga, concerto (J. S. Bach, J. F. Haendel) i Klasycyzm – cykl sonatowy: koncert, symfonia, sonata; opera (J. Haydn, W. A. Mozart, L. van Beethoven)
- **do kl. VI PSM II st. w specjalności instrumentalistyka oraz do kl. IV PSM II st. w specjalności wokalistyka** – to co do kl. V PSM II st. w specjalności instrumentalistyka +: Romantyzm – liryka wokalna i instrumentalna, muzyka programowa – gatunki i przedstawiciele, szkoły narodowe: rosyjska, czeska, skandynawska, polska – główni przedstawiciele, dramat muzyczny (F. Chopin, G. Verdi, R. Wagner, M. Karłowicz)

FORMY MUZYCZNE

- **do kl. V PSM II st. w specjalności instrumentalistyka oraz do kl. IV PSM II st. w specjalności wokalistyka** – formy barokowe i klasyczne: figuracyjne (preludium), tematyczne (fuga, forma sonatowa), wariacyjne (passacaglia, chaconne, temat z wariacjami), cykliczne (suita, cykl sonatowy) oraz tańce stylizowane
- **do kl. VI PSM II st. w specjalności instrumentalistyka** – to co do kl. V PSM II st. w specjalności instrumentalistyka +: formy muzyczne epoki Romantyzmu i XX wieku (małe formy instrumentalne, pieśń), techniki kompozytorskie XX wieku, tańce stylizowane (polskie tańce narodowe, tańce europejskie)

FORTEPIAN OBOWIĄZKOWY

- **do kl. II, III, IV, V i VI PSM II st. w specjalności instrumentalistyka** – dwa utwory z dowolnego działu, odpowiadające poziomowi danej klasy

FORTEPIAN DLA WOKALISTÓW

- **do kl. II, III i IV PSM II st. w specjalności wokalistyka** – dwa utwory z dowolnego działu, odpowiadające poziomowi danej klasy

DYKCJA I RECYTACJA

- **do kl. II PSM II st. w specjalności wokalistyka** – wykonanie z pamięci dowolnego wiersza
- **do kl. III PSM II st. w specjalności wokalistyka** – wykonanie z pamięci wiersza białego lub sonetu
- **do kl. IV PSM II st. w specjalności wokalistyka** – wykonanie z pamięci fragmentu prozy